Postmaster: Send address change to Hungarian Baptist Union of America, 2800 Fordham Rd., N.E. Palm Bay, Fla. 32905 — (USPS 716300)

VOL. 82., NO. 10, MAY 15, 1990 82. ÉVF., 10. SZÁM, 1990. MÁJUS 15.

Evangéliumi Hírnök

GOSPEL MESSENGER

Official Organ of the Hungarian Baptist Union of America Since 1908 Az Amerikai Magyar Baptista Szövetség hivatalos lapja

"AZ EVANGÉLIUM ISTENNEK HATALMA" (Róma 1:16)

SEGÉLYAKCIÓ ROMÁNIÁBA

A stuttgarti Nemzetközi Baptista Gyülekezet elhivatással végzi a környék nem-német lakosságának a lelkigondozását. A gyülekezet tagságának lényeges részét teszi ki a magyar csoport, az Erdélyből érkezett tagokkal. Így, nem csoda, hogy különös figyelemmel követtük a romániai eseményeket, és az ottani hívők sorsát. Hamar megszületett a döntés, hogy nekünk is — az antiókhiai gyülekezethez hasonlóan — kötelességünk a rázoruló testvérek megsegítése. Gyűjtésbe kezdtünk, telefonáltunk, érdeklődtünk, hogy miképpen segíthetnénk a leghasznosabb módon a segítségre szorultakon.

Tekintélyes mennyiségű ruhaneműből, több száz kilogramm élelem, mintegy száz román és több mint 250 magyar Biblia, lelki irodalom, könyvek, traktátusok, három írógép, írógép papír, gyógyszer és sok más hasznos dolog jött össze. Ezeket felpakolva, egy minibusszal és egy utánfutós személykocsival indultunk el négyen a hosszú útra, március 7-én. Másnap este érkeztünk meg Nagyváradra. Az egyik szállítmány hajnalban továbbindult Szatmárba és Nagybányára. Néhány szeretetcsomaggal és a helyi gyülekezet egyik diakónusával elindultunk családokat látogatni, hogy egyrészt vigasztalást vigyünk, másrészt mi is megismerkedhessünk a testvérekkel. Időseket, özvegyeket, betegeket, sokgyermekes családokat és cigány testvéreket látogattunk meg. Ők azok, akik különösen sokat szenvedtek eddig, és most sem élnek könnyebben. Lehangoló és elszomorító élmény volt az árvaház meglátogatása. Annál örömtelibb volt a testvérek mély hitét megtapasztalni! Bárhol is voltunk, mindenütt egy rövid imaközösséget tartottunk. Egyik este a helybeli gyülekezet összejövetelén is részt vehettünk, együtt énekeltünk és dicsőítettük az Urat. Utána, megismerkedtünk a gyülekezet előljáróságával. Örömmel hallottuk, hogy a közösségeket sújtó korlátozások feloldódtak. A régi Romániai Magyar Baptisták Szövetsége ismét önállóan megalakulhatott. Mikor kérdeztük a testvéreket, hogy mivel támogathatnánk őket, kezünkbe adták a szövetség újonnan megjelent lapját a „Szeretet"-et, és kértek, ha lehet hozzunk papírt a nyomtatáshoz (ami jelenleg nem kapható, és a következő számok megjelentetésének a feltétele). A másik kérésük is hasonló jellegű. Évtizedek óta hiánycikk a lelki irodalom. Hiány van mindennapi áhítatos könyvekből, vezérfonalakból, a gyermekmunkához szükséges segédeszközökből. Sajnos, a kisebb szórványok helyzete is elszomorító. Vasárnap nem, vagy csak ritkán közlekednek a buszok, így az igehirdetők is csak ritkán jutnak el a kieső helyeken élő testvérekhez.

A nagyváradi gyülekezet termeiben osztottuk szét az élelmiszercsomagokat.

Hamar eltelt a pár nap. 10-én, délután már indultunk is visszafelé. Abban a reménységben búcsúztunk el egymástól, hogy nem ez az utolsó találkozás a stuttgarti Nemzetközi Baptista Gyülekezet tagjai és a Romániában élő testvérek között. Talán már Húsvétra sikerül ismét egy vagy két

Evangéliumi Hírnök
GOSPEL MESSENGER
Published semi-monthly by the
Hungarian Baptist Union of America
2800 Fordham Rd.N.E., Palm Bay, FL 32905
Editor:
REV. JOSEPH NOVÁK
2212 So. Fremont Avenue
Alhambra, CA 91803
Contributing Editor:
REV. THEODORE BRETZ
508 Shroyer Road, Dayton, OH 45419
Tel.: (513) 298-9531
A szerkesztő bizottság tagjai:
Kulcsár Sándor, Háló Barnabás, Kish Ernő
Second Class Postage Paid and Entered at Melbourne, FL and Additional Offices
SUBSCRIPTION FEE $15.00 per year
Send subscription and change of address to
Hungarian Baptist Union of America
2800 Fordham Rd. N.E., Palm Bay, FL 32905
Tel.: (305) 723-3288
FONTOS!
Előfizetést, címváltozást kérjük küldeni
Hungarian Baptist Union of America
2800 Fordham Rd. N.E., Palm Bay, FL 32905
A változtatásra kérjük számítsanak 8 hetet.
Lapzárás ideje 30 nappal a megjelenés előtt minden hónap elseje és tizenötödike. Sürgős hírek a lap megjelenése előtt tíz nappal beküldhetők.
A szerkesztőség korrektúrája alapján készítette:
Classic Printing Corporation
9527 Madison Ave., Cleveland, Ohio 44102

SZÖVETSÉGI VEZETŐK CÍMTÁRA:
Elnök: REV. ALEXANDER KULCSAR
225 East 80th St., New York, NY 10021
Tel.: (212) 288-0258
Alelnök: MR. ERNEST J. KISH
1173 Scypher St. N.E., Palm Bay, FL 32905
Tel.: (305) 723-7727
Titkár: BARNABAS J. HALO
655 Park Ave., New York, N.Y. 10021
Tel.: (212) 744-4742
Pénztáros: LOUIS DRESCHER
2636 East 124th St., Cleveland, OH 44120
Tel.: (216) 231-0038
Misszió Bizottság elnöke:
REV. JOSEPH BOGAR
7852 Robinson Str., Allen Park, MI 48101
Tel.: (313) 928-6099
Pénzügyi Bizottság elnöke:
Elmer Kish
924 Congress St., Fairfield, Conn. 06432
Tel.: (203) 259-3276
Bethesda Otthon igazg.: ERNEST CZIRAKY
2800 Fordham Rd. N.E., Palm Bay, FL 32905
Tel.: (305) 723-3288

Mindenek előtt, mindenek felett a lélekmentés az első. Ez Krisztus parancsa, ez a mi missziónk.

Az egyik cigánytestvérnőnk a leányával.

teherautónyi segélyt útnak indítani. Szívesen vállaljuk olvasóink adományainak az eljuttatását is.

Mellékelten jegyzem meg, hogy az Evangéliumi Hírnök számai eljutnak Erdélybe, és szívesen olvassák a testvérek.

Szántó Ottó

HÍREK

A kormány engedélyezte az Üdvhadseregnek (Salvation Army), hogy irodát nyitva, a munkát újrakezdje Magyarországon.

*

A déli baptisták egy millió dolláros segítséget ajánlottak fel a kelet-európai országok baptistáinak, amit evangélizációs célra használnak majd fel. Az összeg szétosztásáról egy kétnapos tanácskozáson tárgyaltak, melyre Budapesten került sor, március elején.

A hazai testvérek számítógépes nyomdatechnikai berendezéseket kapnak.

(BP. 3/14)

Mit mondott az Úr?

Máté Evangéliumának a 28. része utolsó versei közlik velünk Krisztus „végrendeletét". Ezt a rendeletet alighanem percekkel mennybemenetele előtt adta ki az Úr. Krisztus felhasználta a jelentős alkalmat arra, hogy emlékezetessé tegye tanítványai számára utolsó szavait. Parancsát azok szívébe kívánta vésni, akikre az „Örömhír" terjesztését bízta. A tanítványok is érezhették Mesterüknek a földi élete utolsó perceiben kiadott rendeletének a fontosságát.

Mit mondott az Úr?

Az említett rész 19. és 20. verseiben, a Károli fordításban ezt olvassuk: „Elmenvén azért, tegyetek tanítványokká minden népeket, megkeresztelvén őket az Atyának, a Fiúnak és a Szent Lélek nevében, tanítván őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek."

Ezeket a szavakat a keresztyének jól ismerik és tisztelik. De tényleg úgy mondta az Úr, ahogy ezt a Károli fordításban találjuk? A görög szövegben mást olvashatunk.

A 19. vers első felében nem azt látjuk, hogy „tegyetek tanítványokká". A Biblia tanítása szerint egyik *ember nem teheti tanítvánnyá* (Krisztus követőjévé) *a másikat. Tanítvánnyá, csak Krisztus hívása alapján lehetünk.* A görög szöveg a „tegyetek tanítványokká" kifejezésre egy szót használ: „MATHÉTEUSATE". Magyarul: tanítványozzatok. A 19. vers úgy fordítható: „Elmenvén azért tanítványozzatok". Az Úr Jézus rendelete az volt, hogy tanítványai hirdessék az Evangéliumot, tegyenek bizonyságot arról, hogy ők Krisztus követői. Hogy ki lesz tényleg tanítvány a bizonyságtevés után, az Isten kezében van. Ő az, aki végzi az elhívást és tanítvánnyá tevést.

A 19. vers második fele: „Megkeresztelvén őket az Atyának, a Fiúnak és a Szent Léleknek nevében," a görög szöveg nem valódi fordítása. A pontatlan fordítás alkalmat ad a téves magyarázatra. Az egyik hiba az említett rész-

let fordításában az, hogy a görög *baptidzó* szót nem fordítja, hanem *helyettesíti a „keresztelés" műszóval.* Ez a helyettesítés újabb hibát eredményezett.

A „keresztelés", mesterséges szó egy nem bibliai gyakorlat megnevezésére. Ennek a mesterséges szónak a használata további nyelvtani hibákra vezette a fordítókat. Ilyenek: „Én ugyan vízzel keresztellek titeket." (Máté 3:11) „Hogy János vízzel keresztelt." (Ap.Csel. 1:5) Vízzel lehet keresztelni (már amit a keresztelés jelent), vízzel lehet meghinteni, de bemeríteni csak vízbe lehetséges. A szokásba vett keresztelési gyakorlat lehetetlenné teszi a bemerítés szó használatát. Hogyan hangzana a gyermekek vízzel való meghintése alkalmával a helyes bibliai idézet: bemerítlek téged...?

Az Úr Jézus nem azt mondta, hogy „megkeresztelvén őket az Atyának, a Fiúnak és a Szent Léleknek nevében", hanem azt: „Bemerítvén őket az Atyának, a Fiúnak és Szent Léleknek nevébe". Ravasz László a NEVÉBE szót használja. De mivel a keresztelés szót meghagyta, a hibát csak félig tüntette el.

A görög nyelv pontosan megkülönbözteti a -ba, -be határozóragokat a -ban, -ben határozóragoktól. A nyelvet nem ismerő egyén is láthatja a két nyelvtani formát. A nevébe görög alakja: EIS TO ONOMA, míg a nevében alakja: EN TÓ ONOMATI. Ha a „baptidzó" szót a magyar Biblia a megfelelő „bemerítek" szóval fordította volna, akkor a „nevébe" alak használata értelmes és nyelvtanilag helyes lenne. A hibamentes szöveg így hangzana: „Bemerítvén őket az Atyának, a Fiúnak és a Szent Léleknek nevébe." *Így mondta az Úr Jézus is!*

Az egyházi gyakorlathoz alkalmazott fordítás: „Keresztellek téged az Atyának, a Fiúnak és a Szent Léleknek nevében," helyettesítést és felhatalmazást jelent. A Biblia szövege azonban nem erre mutat. A *„nevébe merítés" a tanítványoknak Krisztus családjába való képletes bevezetését jelenti.* A bemerítéssel felveszik a krisztusi nevet. Az Újszövetségben minden helyen, ahol a bemerítés szó olvasható (a keresztelésre nincs megfelelő görög szó), következetesen a -ba, -be határozóragokat találjuk. A -val, -vel ragok használata (vízzel keresztel) nem más, mint egy nem bibliai gyakorlat nyelvtanilag hibás bizonyítási kísérlete. Krisztus szavai iránti tiszteletünk és tanításához való ragaszkodásunk kívánja, hogy fordítási ferdítés nélküli és behelyettesítéstől mentes magyar Bibliánk legyen.

Lelkipásztorok gondoljanak arra, hogy az Úr Jézus *nevébe* merítenek be. Erre kaptak utasítást és erre szól megbízatásuk.

Krisztus a végrendeletét komoly figyelmeztetéssel és szép ígérettel zárta be. „Tanítván őket, (az új tanítványokat) hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek." A megtartáshoz hozzátehetjük azt is, hogy „megtartsátok úgy, ahogy parancsoltam". Ha mindent megtartanának is, de nem úgy, ahogy Krisztus elrendelte, azzal elvetik az Úr utasítását.

A parancs megtartásával jár a dicső ígéret: „És én tiveletek vagyok minden napon." Tartsuk szem előtt Krisztus parancsát és ígéretét. A szokásokat tegyük második helyre.

U.B.

SZEMLE

Amerikai misszionáriusok és kelet-európai lelkipásztorok svájci értekezletéről kapott hírt tartok a kezemben: „...a bekövetkezett politikai változások nyomában várt lelki ébredés jelei nem láthatók a most demokratizálódó országokban". Az egyik kelet-német pásztor ezt azzal magyarázza, hogy „a politikai változásoktól több hasznot (legalábbis rövidtávú hasznot) remélnek a tömegek, és ezért egyelőre a politikai színtérre összpontosul a figyelem".

A kommunista ideológia látványos vesztét tehát nem követte a várt, általános Istenhez-fordulás. A társadalmi valóság hatása a hitéletre nem olyan egyértelmű, mint azt mi sokszor gondoljuk. Ébredést nem az „ellenség" veszte, hanem a hit győzelme hoz! Ennek az iskolapéldája az első századi keresztyének élete, akik az evangélium hirdetését, a gyülekezetek alapítását, éppen ellenséges körülmények között végezték, sikerrel. Mielőtt azt a megintcsak helytelen következtetést vonnánk le, hogy akkor az üldöztetések, próbák tüzében hathatósabb a bizonyságtétel, hadd emlékeztessek az amerikai ébredési mozgalmakra, melyek szabadnak mondható társadalmi légkörben kaptak lángra. Ébredést a hit győzelme hoz!

A mi hitünk igazát nem az istentagadó rendszerek eleste bizonyítja. A keresztyénség életjogát nem a most képződött ideológiai vákuum biztosítja. A várt ébredést se a remélhetőleg örök álomra takarodó marxista-leninista államgépezetek helyadásától várjuk hát!

Emlékezzünk Jézus szavaira: „Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön"! Hiszünk-e, mi keresztyének az Ő szuverenitásában?

„Menjetek el tehát, tegyetek tanítvánnyá minden népet..." Hiszünk-e, mi tanítványok az evangélium kizárólagosságában?

„Bemerítve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek nevébe...? Újszövetségi gyülekezeti életet gyakorolunk-e, mi baptisták?

„Tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit én parancsoltam nektek..." A krisztusi üzenet birtokában vannak-e gyülekezeteink? Felkészültünk-e a „tanítás szolgálatára" az ezredforduló küszöbén?

„Íme, én veletek vagyok..." Vállaljuk-e Krisztus közösségét minden körülményben, mindig?

Míg az „igennel" várunk, ébredésre hiába várunk.

MAGYAR HANGSZALAGOK

1. *„Hinni taníts Uram"*
Evangéliumi énekek
Czövek István operaénekes előadásában
($10.00)

2. *„Nagyheti gondolatok"*
Két elmélkedés (Novák József tv.), költemények és énekek ($7.00)

Megrendelhetők:
American Hungarian Baptist Church
2216 So. Fremont Ave.,
Alhambra, CA 91803

HIT ÉS TUDOMÁNY

„Mert ki ismerheti meg az emberek közül azt, ami az emberben van? Egyedül az emberi lélek, amely benne lakik. Ugyanígy azt sem ismerheti senki, ami az Istenben van, csak az Isten Lelke."
(1Kor 2:11)

Hitet és tudományt sokszor mesterségesen szembeállították és sokszor akarták az egyiket a másik ellen kijátszani. Pedig a hitnek nem a tudomány, hanem a hitetlenség, a tudománynak pedig a tudatlanság az ellentéte.

Mi a hit? A Heidelbergi Káté szerint (21.f.): ismeret, igaznak tartás és szívbeli bizalom. A hit személyes kapcsolat tehát a Krisztusban, a Szentlélek által Atyaként megismert Istennel. „Tárgya" tehát nem valami, hanem Valaki: a Teremtő. Mi a tudomány? Az embernek az a képessége, hogy megismerje az őt körülvevő világot (melybe maga is beletartozik), mégpedig értelme és tapasztalatai segítségével. Tárgya tehát a világ. Mindez alapigénkből kiolvasható.

Hit és tudomány közös vonásai közé tartozik ajándék voltuk. A tudomány teremtési ajándék, Isten a tudás, az ismeretszerzés képességét hívőnek és nem hívőnek egyaránt megadta. A hit viszont a megromlott világ újjáteremtését, a megváltást szolgáló ajándéka Istennek. Az előbbiekből következik másik közös vonásuk: eszköz voltuk. A hit eszköz a kegyelem elfogadására, a láthatatlan dolgok megragadására (Ef 2:8, Zsid 11:3). A tudomány pedig a látható valóság megragadásának eszköze. Eszköz voltukból szerénység következik. A hívő ember nem gőgös hitére, hanem alázatos, mert ajándékként kapta az Isten elé járulás lehetőségét. Az igazán nagy tudósok nem voltak gőgösek. Minden idők talán legnagyobb fizikusa: Newton, a maga kutatásait az óceánból kagylóval vizet merő gyermek tevékenységéhez hasonlította. A tudós tisztában van a tudomány állandó változásaival, korlátaival, viszonylagosságával — természetesen értékeivel is.

Akkor volt és akkor van baj, amikor hit és tudomány szerepet akarnak cserélni. A tudomány, az emberi értelem például alkalmatlan arra, hogy önmagától igazi istenismeretre jusson el. Eljuthat (el is jutott) egy Legfelsőbb Lény, Első Mozgató, Ős-ok megsejtéséig. De ez még nem „Ábrahám, Izsák és Jákób Istene, Jézus Krisztus Atyja" (Pascal mondása), tehát nem Személy, csak eszme, fogalom, gondolat. A tudományt valláspótléknak, világnézetnek, ideológiának megtenni annyi, mint azt tudománytalanná tenni. De a hit sem alkalmas arra, hogy a tudományt pótolja. Pápai Páriz Ferenc református teológiai tanár, az első magyar nyelvű orvosi könyv szerzője például azt írta 1690-ben, hogy „aki csudatétel által való orvoslást vár akkor, mikor keze között vagy keze ügyében van a rendes és szabados eszköz (=orvosság), vétkezik az Istentől mutatott bölcs rend ellen." A hit nem akarhat tudománypótlék, világ-magyarázat, a tudomány fehér foltjainak, hézagainak kitöltője lenni — önmaga rendeltetésének mondana akkor ellent.

Hit és tudás összhangja nyilvánul meg a hívő tudós (vagy tudós hívő) Kepler csillagász imádságában, melyet „Világharmónia" című műve végére írt: „Te, aki a természet fénye által megsokszorozod bennünk a vágyódást kegyelmed fénye iránt, hogy így dicsőséged fénye felé vezess, köszönetet mondok Neked, teremtő Isten..."

Dr. Bolyki János

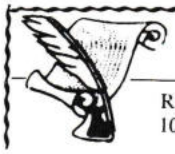

NŐK ROVATA

Rovatvezető: **MRS. CLAIRE (Klári) VERECZKY**
1063 Calle Margarita, Thousand Oaks, CA 91360

Elnök: **Chatto Lydia**
Alelnök: **Müller Katalin**
Titkár: **Jakab Anna**
Pénztáros: **Háló P. Lenke**

Mother Teresa of Calcutta

„Make us worthy, Lord, to serve our fellow men throughout the world who live and die in poverty and hunger. Give them through our hands this day their daily bread, and by our understanding love, give peace and joy."
Mother Teresa

"I wanted to be a missionary, I wanted to go out and give the life of Christ to the people in the missionary countries", said Mother Teresa when, at the age of 12, she first felt God calling her to help the poor and destitute. Born in 1910 in Skopje, Yugoslavia, she left her beloved family and Albanian home at the age of 18 to become a nun in the Loreto Abbey, Dublin, Ireland. For 40 years, Mother Teresa has never doubted that she did the right thing, that it was the will of God, and she has found complete peace and a happiness "that no one can take from me."

After teaching for several years, Mother Teresa felt God calling her to a second vocation. In 1948, she received permission to live alone outside the cloister and to work in the squalid slums of Calcutta. She set aside the Loreto nun's habit, and clothed herself in the white sari with blue border and cross on the shoulder which has become a worldwide symbol of the Missionaries of Charity, the order she founded in 1950. The Missionaries of Charity identify with the poor among whom they live. They eat the same food, wear the same clothes, have as few worldly possessions as possible, are not permitted to have even a fan or other "luxury" during the torrid Indian summers. The order now has 3,000 dedicated nuns in 87 countries.

Some of the Sisters are assigned to the *Home for the Dying Destitutes,* some to the lepers, others to schools and dispensaries, and some to look after discarded babies and children which, notwithstanding the crowded conditions, are never refused admittance. The nuns are not repulsed by these dying and derelict men and women. They soothe those battered old heads, grasp those poor lepers' stumps, take into their arms the children picked up from the trashbins. "Because it is His head, as they are His stumps and His children, of whom He said that whosoever received one such child in His Name received Him."

Part of the work of the nuns is to pick up the dying from the streets of Calcutta, and bring them into the *Home of Dying Destitutes,* a building where, as Mother Teresa says, they can die within sight of a loving face. Upon entering this building, you can sense that it is overflowing with a supernatural type of love. Dying derelicts from the streets might be somewhat repellant, giving off stenches, emitting strange groans. But the *Home* has an outward

and visible luminosity manifesting God's omnipresent love.

Mother Teresa believes that the *outcast* state of the poor is the most agonizing. She often says that what the poor need, more than food, clothing and shelter (although they need these desperately) is **to be wanted.** To her, they are all children of God, for whom Christ died, and therefore deserving of all love. "For me, Mother Teresa of Calcutta embodies Christian love in action," writes Malcolm Muggeridge in his biography, *Something Beautiful For God* (Harper & Row). "Her face shines with the love of Christ on which her whole life is centered, and her words carry that message to a world which never needed it so much."

Doing something beautiful for God is for Mother Teresa what life is about. "Everything, in that it is for God, becomes beautiful, whatever it may be," writes Muggeridge. "Faith, for her, is a personal relationship with God and the incarnate Christ, and she preaches Christ every moment of every day by living for and in Him." She was awarded the Nobel Peace Prize in 1979, has been received by Pope John Paul II and countless religious leaders and dignitaries.

Dr. Devasahayam Chetti, pastor of the Circular Road Baptist Chapel in Calcutta, recently visited his son in California and spoke at the Alhambra Hungarian Baptist Church and Santa Monica Hungarian Bible Church. He mentioned that Mother Teresa's work is only about 200 yards from his church and that he has known her since 1968. He said that she is a most godly and saintly person, totally dedicated to serving suffering humanity and the dying. Whenever Dr. Chetti takes American friends to visit her, Mother Teresa always is gracious to give an audience no matter how busy she may be.

At the age of 79, Mother Teresa recently resigned as head of the religious order she founded. But the love of God which illumines her countenance, and the light of Jesus which shines in those who are His living witnesses, shall continue to bring something beautiful for God out of the human misery and affliction that surround them.

Klári Vereczky

Akik ma pártodon állnak, holnap talán ellened fordulnak, mert az emberek sokszor úgy forognak, mint a szél.

Kempis Tamás

*

Az ördög segít elhagyni a kis bűnöket, hogy helyébe nagyobbat adjon.

C. S. Lewis

A FÉRFISZÖVETSÉG ROVATA

Rovatvezető: **Marosi Béla,** 32985 Charmwood Oval, Solon, OH 44149
Elnök: **Novák László** • Alelnök: **Tagai István** • Pénztáros—jegyző: **ifj. Panta István**

Events in Hungary a joy to emigre, 92

When the Communists entered his homeland, Béla Udvarnoki exited.

Leaving Hungary was not easy in 1947, but his first wife was an American, so his younger son, Eugene, was declared an American citizen. (Their older son, Béla Jr., was not. Congress passed a law in 1933, a year after Béla's birth, a year before Eugene's birth, recognizing children of one American parent as a citizen.)

Udvarnoki's wife, their infant daughter and his father were killed during a raid by Soviet forces. The deaths and the suppressions that were commonplace in Communist countries made the family want to leave their homeland.

"It was difficult, but I got a passport and passage," Udvarnoki said.

The trip became a little nervewracking when their train stopped on a bridge in Austria, only moments away from freedom.

"The eastern part of that bridge was Russian, the western was American", Udvarnoki said. "I told my sons to talk to no one — that it was dangerous."

Russian soldiers, feared figures in those days, got on the train, walked through, then left.

He could return to Hungary today, express his opinions and have no fear of reprisal.

It was a different story in 1974 when Udvarnoki went back to Hungary representing Gospel Messenger, a newspaper he edited for Hungarian-American readers in the United States. He retired last year.

At that time, he was watched carefully and censored.

Today, things would be different, but today, Udvarnoki is 92. The trip would be a physical hardship, but emotionally or mentally it would be no problem. The Udvarnoki mind is clear, the opinions flow easily.

He smiles as he speaks of the current political situation.

"I never thought I would live long enough to see such a change," said Udvarnoki, former chairman of the Department of Social Science at Chowan College. "I am quite surprised, very pleased. No one expected, even two years ago, that this would happen."

He calls the downfall of the Communist government "a sudden collapse. The reason for it is that Marxism, from the beginning, didn't take into consideration human nature.

Bela Udvarnoki

"People like to be free."

"People like to be free, to be able to execute their own ideas," said Udvarnoki, who lives in Murfreesboro with his wife, Ruby. "People like to move about freely, and they like to express themselves."

That is his specialty. His style is let-the chips-fall-where-they-may.

Because of his written opinions of Hungary's Communist regime, Udvarnoki, who graduated from the Louisville Baptist Seminary in 1931, was blacklisted, unable to preach in his home country.

"In 1947", he said, "when the Communists took over, we couldn't speak, we had to be so careful, we could say nothing."

The political situation improved swiftly this past year, but economic improvement will take more time.

"The Hungarian economy is ruined. Hungary owes $20 billion", Udvarnoki said. "It was a loan for industry renewal, but the government never used it for that."

The money, which came from the United States, West Germany, Switzerland, and Japan "was spent, while people were told everything was going to be OK. It was to be used for building factories, buying new machines. The money was gone, industry had not improved."

Eventually it will, he feels, "because capitalism works."

The success of capitalism, the failure of Communism are often topics of Udvarnoki's talks to area clubs and organizations. Since 1952, he has delivered 55 speeches to the Murfreesboro Rotary Club alone.

In 1987, he told them changes were

coming to Russia: "Gorbachev has inherited a fruitless, cumbrous economic system."

It was a godless system. That, too, is changing.

"Without free churches, there is no freedom", Udvarnoki said. "Churches are the bastion of freedom."

(The Sun, March 27, 1990)

REGINA KUN
1919—1990

Regina Lehmann Kun, a Safety Harbor-i Magyar Keresztyén Egyház lelkipásztorának Kun Gyulának a felesége, 1990. március 17-én reggel 7 óra 50 perckor, életének 71. évében elköltözött az örökkévalóságba. Szeretett Megváltója, az Úr Jézus Krisztus hazahívta őt, ahol tovább él, örökké.

Testvérnőnk több mint 2 éves betegségét nagy türelemmel viselte. A kórházból ez év januárjában az orvosok hazaengedték, hogy gyógyulását az otthon meghitt légköre hátha jobban elősegíti. A hosszú kórházi napok után úgy érezte, hogy megerősödik és szemeiből az élni akarás reménysége csillogott. Hetvenegyedik születésnapját még megérte, de nem sokkal utána — a „hazafelé" hívó szónak engedelmeskedve — itt hagyta szeretteit az örökkévalóság drága valóságáért.

A gyászistentiszteletet Szőke István, a Lakeland-i Magyar Református Egyház nagytiszteletű lelkésze végezte, két nyelven. Temetésén több mint kétszázan vettek részt. Szeretett Testvérnőnket gyászolja kedves férje, Kun Gyula; gyermekei: Fredi, Heli és Liz; testvérei Elizabeth és Vilmos; valamint sok-sok lelki testvére a Safety Harbor, Saratoga környékéről és az Amerikai Magyar Baptista Szövetség nagy családja.

(Kun Gyula jelentése után Háló Barnabás megemlékezése)

March 1990 At Bethesda

„Father, no matter how old I may be, keep me growing younger!" Van Varner

March brought us many opportunities to grow younger. An outing to The Liberty Bell Museum; morning walks in the beautiful March sunshine; watching the manatee do their precision swim; back to "school" to learn about fire safety; gather for a special St. Patrick's Day Dinner complete with lilting music about Ireland; and the continuing Bible Studies led by Dr. Louis Kali.

Our latest dining room attraction is the community billboard. Mrs. Marika Conway ably updates the information which reflects the date, day of the week, season and weather for the day. For those with impaired vision, this is a treasure.

Mrs. Jean Needelman, representative of the Palm Bay Fire Department and her staff of four, gave us the opportunity to learn more about fire safety through a slide presentation, question and answer period. It was a very interesting experience for every resident and staff members. The Fire Fighters supervised our March Fire Drill and then evaluated our evacuation time of all people. They also made recommendations for quicker responses. Since the State of Florida mandates fire drills to be held every month and on all three 8-hour shifts, all residents were made keenly aware of why these drills are held and what they must do after they hear the fire alarm. We appreciate their co-operation and they were congratulated for a job well done.

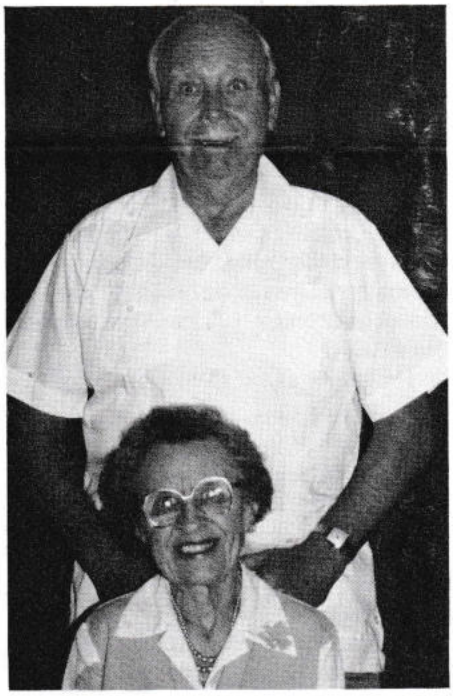

The Bokors

The remaining pictures were taken after the Alexander Bokor Memorial Service on March 4, 1990. The Bethesda Baptist Church service was conducted by Rev. A. Barton Brown. Mr. and Mrs. Bokor came to Bethesda on April 6, 1985. He occupied one of the beautiful apartments with his wife, Elizabeth, and they both enjoyed participating in the Bethesda activities. Mrs. Bokor met her husband at the Hungarian Baptist Church in Buffalo, New York and lived for several years in Arizona before settling in Palm Bay. Whenever Bethesda hosted children, they were naturally drawn to

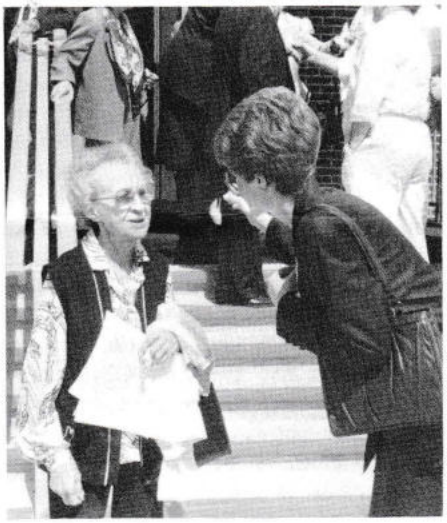

Mrs. Elizabeth Bokor and Mrs. Bob Baker

Mr. and Mrs. Fred Baker, Mr. and Mrs. Bob Baker, Mr. and Mrs. John Molnar, Mrs. Elizabeth Bokor, Mr. and Mrs. Banas, Mrs. Susan Baker, Mr. and Mrs. Ernest Kish, Mrs. Jean Yanik

Mr. Bokor. Now, Mr. Bokor is enjoying the presence of His Lord and Savior as a "child of God" — he served Him faithfully. Please remember Mrs. Bokor in your prayers and if you are so led, please drop her a cheerful note or two.

Bethesda is experiencing a most unusual phenomenon. This is the first time in almost 3½ years that we have single rooms and an apartment available. Our prospective residents are entering Bethesda in their 90's and reside here for shorter period of time. We would be most grateful to you, our reading audience, to let us know if you know of anyone who might be interested in a retirement home. We would be most happy to mail out our brochure and accompanying information. We do need your prayerful support and your generous financial assistance. May God richly bless each one of you behind-the scenes workers.

Ernest Cziraky
Administrator

*

MARCH, 1990 CONTRIBUTIONS

Mr. and Mrs. Julius Bíró	$250.00
Mrs. Ruth Kish	10.00
Mr. and Mrs. William Butti	5.00
Mr. and Mrs. Julius Kish	100.00
Mr. and Mrs. Zoltán Szabó	100.00
Mrs. Rose Newman	25.00
Anonymous Donor	100.00
Mr. and Mrs. Ernest Kish	30.00
Rev. and Mrs. A. Barton Brown	50.00
Silliman Memorial Baptist Church	31.00
Total:	**$701.00**
In loving Memory of Alexander Bokor	
The Fred Baker Family	25.00
Mr. and Mrs. Stephen Selpal	10.00
Mr. and Mrs. Ernest Cziraky	25.00
Mr. and Mrs. Jack Steg	25.00
In loving Memory of Ida Perdick	
Mrs. Ruth Kish	10.00
Mrs. Rose Newman	25.00
Mr. and Mrs. Ernest Cziraky	25.00
Mr. and Mrs. Jack Steg	25.00
In loving Memory of Ida Perdick and Alexander Bokor	
Mr. and Mrs. Joseph Eibner	100.00
In loving Memory of Alexander Bokor	
Jean Yanik	15.00
In loving Memory of Mrs. Julia Yasko	
Mrs. Elizabeth Balla	50.00
Total:	**$335.00**
GRAND TOTAL	**$1,036.00**

Hungarian Baptist Union Receipts for the Month of April, 1990

Bethesda Church, Palm Bay, FL	$183.00
Bethesda Retirement Home, Palm Bay, FL	450.00
Hungarian Bible Church, S. Monica, CA	40.00
	$673.00
Literature	
Barnabás Halo, New York, NY	$584.00

Thank you for your faithful support.

Louis Drescher, treasurer

Bethesda Residents & Staff

BIBLIA MAGYARÁZÓ

1990. június 3.

BÖLCSESSÉG, MINT ÉLETFORMA

Zsoltárok 1

A Zsoltárok könyve énekeket tartalmaz. A gyűjtemény görög neve „zenekísérettel énekelt költemény"-t jelent. Általában hangosan énekelték ezeket. Némely Zsoltárt **„bölcs zsoltárnak"** hívnak, mert **bölcsességre oktató irodalmat tartalmaznak.** Az első zsoltár ezek közé tartozik.

A gyakran ismételt énekek szövege nagy hatással van ránk. Hatásukra, a harcba induló katonák bátorságot; a szomorúak vígaszt; a gyengék erőt; a tanácstalanok tanácsot; a bűnözők bűnbánatot; s az Istent keresők üdvöt nyernek. (Mindannyian hallottunk már énekszóra megtértekről.) A „bölcs zsoltárok"-nak is ilyen hatásuk lehetett, és lehet ma is.

A **„Kétféle ember; kétféle út; kétféle végzet"** címet adta Dr. Scofield az első Zsoltárnak. Megdöbbentő cím. A kétféle ember: a kegyes, vagy hívő; és az istentelen ill. megtéretlen. A kétféle út: a keskeny és a széles. A kétféle végzet: az üdv és a kárhozat. Mindből csak kétféle van. Rajtunk áll, hogy melyik csoporthoz csatlakozva, melyik úton, hová jutunk.

Boldog az, aki nem jár el és nem él az istentelenek tanácsa szerint; aki nem álldogál vagy sompolyog a bűnösök körül; s nem üldögél az istenkáromlók társaságában. Inkább, az Úr törvényének tanácsát kutatja, követi, és tanulmányozza, mert abban örömét leli. Vagyis, a keskeny úton, az üdv felé halad. (1-2. v.)

Gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy aki Isten gyermeke lett, az a **boldog.** S mivel új családhoz tartozik, a régi szokásai, ötletei, társasága már nem elégíti ki. Ezért tanácsadóit, bizalmas barátait és szórakozó társait a hívők közt keresi.

Ez nem azt jelenti, hogy nem törődik a megtéretlenek sorsával. Ellenkezőleg. Köztük él, dolgozik és imádkozó szívvel bizonyságot tesz nekik az **igazi boldogság titkáról.**

S miért boldog az ilyen ember? Mert Isten megáldja. E földön, jóban-rosszban gyümölcstermő és hasznos lesz. S végül odaát nem csak üdvöt, hanem koronát is nyer. (3. v.)

Ezzel szemben, boldogtalan az, aki éppen az ellenkezőjét teszi. Vagyis, a megtéretlenek közt érzi jól magát. Az ő életmódjukat és tanácsukat követi. A Megváltót nem hívja szívébe. Isten Igéjét nem tanulmányozza.

S miért boldogtalan az ilyen? Mert Jézus forró szerelméből felkínált kegyelmét elutasítva, az ítélet napján megigazulatlanul kerül ítélő széke elé (Ján. 3:36). Ennélfogva, saját hibájá-

(USPS 716300)

SECOND CLASS POSTAGE PUBLICATIONS

POSTMASTER: *Send Form 3579 to*
Hungarian Baptist Union of America
2800 Fordham Rd., N.E. Palm Bay, Fla. 32905

ból elkárhozik. A földi teljesítményei is szélbevesznek. (4-5. v.)

De mi szerint dönti el Isten, hogy ki melyik csoportba tartozik és hová jut? Aszerint, hogy e földön hogyan viszonyulunk Őhozzá. Ő mindenről tud. (6. v.) Szemmel kísér mindenkit. Mindenkinek lehetőséget ad a megtérésre. De aki itt nem teszi, odaát már nem teheti! A pokolból nincs kivándorlás!

Csatlakozzunk a boldogokhoz! Tanuljuk meg kívülről, gyakran ismételgessük és kövessük az első „bölcs zsoltár" bölcs szavait. Akkor üzenete életformává válik számunkra.

*

Aranymondat: Zsoltárok 1:6

*

Napi áhítat:
Május 28. H. Jeremiás 17:5-10
Május 29. K. Zsoltárok 62:1-7
Május 30. Sz. Zsoltárok 62:8-12
Május 31. Cs. Máté 5:1-12
Június 1. P. I.Péter 3:8-16
Június 2. Sz. Zsoltárok 1
Június 3. V. Zsidók 12:12-17

* * *

1990. június 10.

AZ IGAZSÁG GYŐZNI FOG

Zsoltárok 37

A 37. Zsoltár nem annyira ének, mint inkább közismert közmondások ill. bölcs mondások gyűjteménye. Dávid költötte. „Verseit ABC sorrendbe szedte. Vagyis első verse a héber „aleph"-el (A-val), a második „beth"-el (B-vel), stb. kezdődik." Ez a módszer könnyítette a betanulását. Ezt a megoldást különböző formában korunk diákjai is használják, amikor vizsgára készülnek.

Egy bölcs, tapasztalt ember tanácsát találjuk ebben a Zsoltárban. **„Vigasztalás az Istentelenek szerencsés állapota miatt kesergőkhöz"** cím szerepel előtte az egyik Bibliámban.

Mielőtt azonban megvizsgálnánk tanácsait, kérdezzük meg: Mit tennék én, ha hívő létemre súlyos betegség, koldusszegénység, és elhagyatottság közepette napról-napra látnom kellene, hogy istentagadó szomszédomnak meg jól megy dolga?

Nem gyötörnének a következő kérdések: Miért egészséges ő, holott káromkodik? Miért gazdagszik meg, holott Isten országára nem ad semmit? Miért van oly sok szerető rokona holott Isten népét kerüli? S miért vagyok én ilyen szerencsétlen? Hát így fizet az Úr az övéinek? Érdemes hívőnek lenni?

Attól félek, hogy néha gyötörnének ilyen és ehhez hasonló kérdések. Mivel ez a kísértés minden próbában élő Isten gyermekét megkörnyékezi, ezért ihlette Urunk Dávidot a 37. Zsoltárban található tanácsok lerögzítésére.

Milyen tanácsokat találunk benne? Kétfélét. Az egyik fajta arra mutat, hogy **mások szerencséje láttán mit ne tegyünk, a másik, hogy mit tegyünk.**

Mit ne tegyünk? Ne mérgelődjünk és ne irigykedjünk a megtéretlenek szerencséje miatt, mert az csak időleges, és nyomorba fulló. (1., 7-8., 20., 22., 34., 38. versek)

S mit tegyünk? A következőket: bízzunk Istenben, tegyünk jót, gyönyörködjünk az Úrban, hagyjuk Rá gondjainkat, csillapodjunk le, kerüljük a rosszat, várjunk az Ő beavatkozására (ill. számoljunk vele), maradjunk meg az Ő útján, reménykedjünk Benne, s éljünk fedhetetlen életet.

De milyen jutalom jár ezekért?

Az Úr megadja szívünk kérését, munkálkodik érdekünkben, napvilágra hozza igazságunkat, e föld örököseivé tesz, teljes békességet ad, örökké tartó örökséget nyújt (üdvöt), éhség, ill. ínség idején eltart, irányít, elestünkkor felemel, megóv az elhagyatottságtól, meg a koldusbotra jutástól, utódainkat is megáldja, ingadozásmentes szilárd emberekké tesz, a gonoszok bosszújától menedéket ad, felmagasztal, s csodás jövőt biztosít!

Talán ki sem merítettük azt a sok áldást, amely ebben a Zsoltárban Dávid szerint, az istenfélelemmel jár. De ennyiből is megláthatjuk, hogy érdemes az Urat követni és a próbákban is kitartani. Mert aki az Övé, annak Ő gondját viseli itt, és utána a mennybe viszi. Aki meg nem jár az Ő útján, annak jelene, — mégha szerencsésnek tűnik is —, de bizonytalan, és jövője kárhozat.

Gondoljunk ezekre, amikor súlyos próbák közt, bánt a megtéretlenek szerencsés helyzete. Higgyük el, hogy az igazság és az igazak végső fokon győzni fognak, mert Isten megígérte!

*

Aranymondat: Zsoltár 37:28

*

Napi áhítat:
Június 4. H. Zsolt. 37:1-6
Június 5. K. Zsolt. 37:7-11
Június 6. Sz. Zsolt. 27:17-31
Június 7. Cs. Luk. 18:1-8
Június 8. P. Luk. 18:9-14
Június 9. Sz. I.Pét. 5:6-11
Június 10. V. Zsolt. 55:1-8

Mátrai Mihályné

Maradj velem, Uram!

„Ha kiált hozzám, meghallgatom, vele leszek a nyomorúságban, kiragadom onnan, és megdicsőítem őt." (Zsolt 91:15)

Tavasszal, amikor a szív
— e felrebbenő madár —
az élet megújulását
öleli át dalolva,
maradj velem!

Nyáron, mikor fehér galambok szabdalják
határtalan eged tündöklő kékjét,
és remény-selyemzászlóm lobog a szélben,
figyelmeztess, hogy kurták a napok és
maradj velem!

Ősszel, mikor fénysebesen iramlanak
a percek, s nő a vándor szorongása,
s elillan a szívből a szépség mámora,
mint dérlepte őszi rétről az illat,
mikor otthontalan szomorúság nyomaszt,
mert szívverésnyire a búcsú perce,
és az emlékekbe kövült drága arcok
elmerültek, mint szigetek a ködben,
a maraszta ló kételyek homályából
fordulj Teremtődhöz, ki irgalmas hozzád,
menekülj megtartó szárnyai alá
és mondd: őrizd, Uram, fáradt lépteimet
s maradj velem!

Télen, amikor már fakult fény szitálgat,
és megfeketedik a hold ezüstje,
s mint oldott kéve hullanak szét napjaid,
és a tömör csend kékhomály-magánya
borul rád, várjad készen őt és virrasszál,
öleld át lázas szívvel a keresztet,
ha karodat megbénította az Idő,
elföldelt vétkeidet, látszatokat
tedd a megmentő kegyelem asztalára
s mondd: adj tiszta szívet, hogy szerethesselek,
alázatos szívet, mely mindent megbocsát,
légy kősziklám, melyhez köthetem magam,
maradj velem, Uram!

Tamás Jenő